

Chce vláda a Brusel skutočne potravinovú sebestačnosť Slovenska?

Branislav Michalka

16. júla 2020 ✚ *Politika* ✚ *Ekonomika a hospodárstvo*

Ako sa dá zvyšovať to, čo neexistuje?

Vláda Igora Matoviča si stanovila v programe mnoho ambiciózných plánov a cieľov. Jedným z nich je aj zvýšenie potravinovej sebestačnosti Slovenska. Problém však spočíva už v tom, že samotná formulácia tohto cieľa je zavádzajúca. Mali by sme skôr mohli hovoriť o *znížení* potravinovej závislosti Slovenska, pretože pojem „sebestačnosť“ už naplnenú nezávislosť predpokladá. Zvyšovanie „sebestačnosti“ teda nemôže znamenať len postupné približovanie sa k naplneniu tohto pojmu, ale skôr vytváranie takej potravinovej základne, ktorá dosiahnutú sebestačnosť ešte zvyšuje. Potravinová sebestačnosť Slovenska však nemôže narastať a zvyšovať sa, pretože neexistuje.

Prečo slovenská potravinová sebestačnosť reálne neexistuje? Jednoducho z toho dôvodu, že si ju po roku 1989 neželala západoeurópska mocenská garnitúra, ktorá zvíťazila v studenej vojne. Západoeurópskymi vládami bohato dotovaní výrobcovia a ich potraviny sa vrhli na východoeurópsky trh a dovtedy zúfalo preplnené sklady sa začali úspešne vyprázdňovať, úmerne k tomu ako sa vyprázdňovali úspory nových Európanov druhej kategórie. Európske direktívy regulujúce výrobu potravín úspešne zničili roky budované chovy a odrody pod rôznymi zámienkami. Ako príklad uveďme špecializované chovy prasiat, ktoré sa roky vyvíjali a krížili tak, aby medzi nimi, po spárení v obmedzenom slovenskom priestore, nedochádzalo ku genetickým poruchám. Avšak normy EÚ zhliadli na týchto ošípaných príliš veľké množstvo tuku a tak bol chov ukončený a boli zakúpené nové korektné svine. Tie po skrížení generovali genetické obludy a nakoniec bol celý nový chov šťastlivo vybitý. Roľnícke družstvo, ktorého zodpovedný pracovník o tom autorovi článku rozprával, sa nakoniec chovu prasiat vzdalo.

30 rokov úpadku

Na Slovensku došlo po roku 1989 k trvalému poklesu živočíšnej výroby, až tento stav dospel v roku 2009 do štádia, v ktorom prvý krát klesla hodnota živočíšnej produkcie pod hodnotu produkcie rastlinnej. Do roku 2016 klesla produkcia ošípaných z takmer 1 500 000 kusov v roku 2000 na cca 700 000 kusov, čiže o viac ako polovicu. Počet dojných kráv klesol z cca 220 000 v roku 2000 na cca 130 000 v roku 2016.

Tieto hodnoty poklesu v živočíšnej výrobe sú však len čiastkou skutočnosti, pretože porovnávajú obdobie po roku 2000, keď už bola potravinová sebestačnosť Slovenska dávno preč. Od roku 1990 do roku 1997 totiž klesla produkcia mlieka o pol miliardy litrov, na cca 1,2 miliardy. Pred rokom 1989 bola produkcia mlieka na úrovni 1,7 miliardy litrov. V roku 2016 to bolo už len 906 miliónov litrov. Rovnako v roku 1990 bol počet dojníc 1,62 milióna, čiže takmer 14 násobok z roku 2016. Čiže je evidentné, že deštrukcia slovenskej potravinovej sebestačnosti začala hneď po roku 1989.^[1] Klesá však aj zberová plocha základných rastlinných výrobkov. Napríklad plocha zberu zemiakov klesla v rokoch 2000 – 2012 z 27 067 ha na 8934 ha.

Emil Macho, predseda najväčšej agropotravinárskej samosprávy – Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory uviedol, že pred rokom 1989 pracovalo v poľnohospodárstve okolo 350 000 ľudí a v súčasnosti je to 47 700 osôb. Potravinová sebestačnosť sa podľa neho v porovnaní s 90. rokmi znížila na cca 40%. Hlavnou príčinou tohto stavu je podľa Macha „transformácia odvetvia v minulosti, nesprávne politické rozhodnutia predchádzajúcich vlád, nezáujem o agropotravinárstvo zo strany štátu a verejnosti a nezvládnuté rokovania o podmienkach vstupu SR do EÚ v časti agropotravinárstva. Potravinová sebestačnosť utrpela aj našim vstupom do EÚ.“ [3]

Sebestačnosť - prežitok a zárodok xenofóbie?

Táto expanzia dobrých demokratických potravín smerom na východ by bola nemožná bez ideologickej a politickej podpory. V celej akcii sa spojilo príjemné s užitočným a ľavicovo-liberálne globalistické utópie si opäť raz podali ruku so svetom veľkého biznisu. Výrobcovia si namastili bankové kontá a globalisti, ktorí vidia v akejkoľvek forme nezávislosti ohrozenie svojich šílených unifikačných ideí, sa potešili z toho, že sa celé územia stanú závislé najprv na dovážaných potravinách a následne na ich direktívach, kontrolovaných dotáciách a normách.

V sebestačnosti, myšlienke racionálnej a starej ako ľudstvo samo, ktorá reflektuje permanentný vojnový stav ľudského rodu spôsobený dedičným hriechom, vidia ľavicoví a liberálni globalisti jedného zo svojich úhlavných nepriateľov. Dôvodov je samozrejme viacero. Keďže jedným z cieľov globalistov je unifikácia ľudstva do amorfnej slniečkárskej multikultúrnej masy, v ktorej bude mysliteľný len jeden spôsob súvisiaci článok

Ekonomický pohľad na vymieranie spoločnosti

politického, sociálneho, ekonomického a ekologického myslenia, tak je logické, že akýkoľvek náznak autonómie a nezávislosti umožňujúcej ignorovanie ľavicovo-liberálnych pokynov, sa stáva automaticky nežiadúcim. A naopak: čím viac je nejaký štát alebo komunita závislejšia, tým je ľahšie vydierateľnejšia a tým lepšie poslúcha.

Preto je globalistami sebestačnosť prezentovaná buď ako hospodársky neefektívny prežitok starých čias a prekonaného myslenia, alebo, ak nezaberú ekonomické argumenty a treba ideologicky pritvrdiť, tak ako zárodok etnického separatizmu a následnej xenofóbie či rasizmu. V zjednodušenej podobe sa dá tento prístup prirovnať k scénam z filmov socialistických kolektivistov, v ktorých sa bdelí súdruhovia skúmavo pozerajú na podozrivého súdruha, strániaceho sa kolektívu. Sebestačný národ či štát je tiež takým podozrivým súdruhom.

Brusel locuta, causa finita

Určujúce preto nie je čo si stanoví do programu nejaká lokálna vláda, ktorá je v podstate len vykonávateľom centrálnych direktív, ale to, čo hovoria z centra. Bruselské centrum je riadené na základe určitej ideológie a to bez ohľadu na ekonomické dopady, ako sa ukázalo v mnohých prípadoch (napr. v otázke migrantov alebo kvót).

Pozrime sa preto na to, čo si myslí o potravinovej sebestačnosti exponent Bruselu, Ladislav Miko, vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku, na portáli Euractiv a to považujme za určujúce: „Myslím si, že koncept potravinovej sebestačnosti v podobe, v akej bol v minulom storočí vytvorený a používaný, je v dobe globalizovaného sveta a súčasnej životnej úrovne prekonaný a ťažko

naplniteľný. Nedáva zmysel potravinová sebestačnosť na relatívne veľmi malých územiach, ako je napríklad Slovensko, s obmedzeným rozsahom plodín, pre ktoré sú v rámci primárnej produkcie na našom území vhodné podmienky. Určitá, zmysluplnejšia „sebestačnosť“ prichádza do úvahy u veľkých, globálnych hráčov na svetovom trhu, s oveľa širším diapazónom možnej produkcie – v našom prípade ide o Európsku Úniu.“

Odpoveď obsahuje všetky „správne“ ideologické argumenty:

globalizáciu (ako evolučný fakt či nezvratný fyzikálny zákon)

životnú úroveň (vedomie, že ľudia túžia po konzume)

rezignáciu na štátnu suverenitu (pojem sebestačnosti, sa vzťahuje na celú Úniu)

A aby zo správneho európskeho pohľadu vysvetlil čo to vlastne tá „sebestačnosť“ po novom znamená, tak dodáva: *„Je lepšie miesto nie príliš zodpovedajúceho pojmu sebestačnosti hovoriť o ekologizácii, vyššej efektívnosti a vyššej heterogenite primárnej poľnohospodárskej výroby. Som presvedčený, že ekonomická internalizácia poľnohospodárskych externalít, obzvlášť environmentálnych, povedie k cieľi oveľa rýchlejšie ako koncept sebestačnosti.“* Čiže v preklade: budú sa dorábať potraviny spĺňajúce environmentálne európske normy a pokiaľ nie, tak má Slovensko smolu, dotácie nebudú a ani „sebestačnosť“. Odhliadnuc od schizofrénnosti toho, že sa poľnohospodárstvo viazané na externé dotácie usiluje o „sebestačnosť“.

Z dlhodobého hľadiska je samotná idea sebestačnosti, potravinovej alebo aj inej, pre Brusel neprijateľná predovšetkým z ideologických dôvodov. A tie sú rozhodujúce. Všetky ostatné argumenty sa ľahko prispôbia týmto ideologickým predpokladom.

Cieľ sebestačnosti

Podobne ako globalistické koncepcie aj idea sebestačnosti vyrastá z určitých ideových a kultúrnych predpokladov a nie z čisto ekonomických základov. Jej prioritou nie je a nemôže byť život v kozmopolitnom luxuse. Ten je skutočne možný len v mocenských centrách veľkých štátnych útvarov, z ktorých samozrejme potom padajú omrvinky aj do provincií a vytvárajú istý luxus aj na periférii, ale nie v malom nezávislom štáte. Nezabúdajme však na druhej strane, že do centra z provincie omrvinky aj prúdia a zhromažďujú sa tam. Na úkor provincie. Ale určitú mieru luxusu, ktorý vedie zabezpečiť veľké impériá nemožno odškriepiť.

Cena za luxus je však vysoká, z určitého ideového stanoviska. Toto stanovisko preferuje národnú a štátnu nezávislosť ako vysokú hodnotu, ktorá umožňuje prijímať také rozhodnutia v oblasti politiky, kultúry a hospodárstva, aby štát fungoval ako pevnosť voči záplave morálneho, kultúrneho a náboženského rozkladu. Ekonomické zretele nemôžu hrať v tomto nazeraní primárnu rolu.

Preto bolo pre všetkých skutočných konzervatívcov vždy podstatné, aby mali kontrolu nad dovozom a vývozom všetkých komodít z krajiny, aby kontrolovali finančné toky a pokiaľ je to nutné zavádzali ochranné clá pre vlastných výrobcov. Presne v duchu projektu štátu ako pevnosti, ktorá tu bola vybudovaná na to, aby svojich občanov chránila a nie na to, aby sa stala vždy otvorenou tržnicou pre kohokoľvek.

Ak si teda uvedomíme, že tu proti sebe stoja dva diametrálne odlišné ideové systémy, tak ľahko rozpoznáme, že akékoľvek deklarovanie snahy o potravinovú sebestačnosť je v rozpore s reálnou „pro-

európskou“ orientáciou, takou, akú ju chápe súčasné vedenie EÚ. Nemáme tu totiž do činenia s de Gaullo, ale s von Leydenovou. Brusel chce menej samostatnosti vo všetkých smeroch a teda aj v potravinovej sebestačnosti.

Potravinová sebestačnosť Slovenska neustále upadá a to pod rôznymi vládami, ktoré ale spájala jedna vedúca a neochvejná zásada – o príslušnosti k EÚ sa nediskutuje. Ak teda nejaká vláda tvrdí, že je jej prioritou zvýšenie potravinovej sebestačnosti a zároveň sa rozplýva lojalitou voči EÚ, tak si potom môžeme s určitosťou povedať, že nielen sebestačnosť nedosiahneme, ale aj jej tzv. zvyšovanie (prijmeme nateraz vládne videnie znižovania závislosti a premenujme ho na zvyšovanie sebestačnosti) je vodením za nos.

[1] <https://www.sme.sk/c/2076345/pocet-dojnic-aj-celkova-produkcia-mlieka-vlani-na-slovensku-opat-poklesli.html>

[2] http://www.avv.sk/wp-content/uploads/2018/08/2Blaas-Polnohospodarstvo_3_skrat2018.pdf

[3] <https://www.nazor.info/emil-macho-slovensko-je-potravinovo-sebestacne-uz-len-v-produkcii-obilnin-vajicok-a-cukru/>

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/chce-vlada-a-brusel-skutocne-potravinovu-sebestacnost-slovenska/>